

FELJEGYZÉSEK

EGY UTAZÁSRÓL

Készült a SZENTANNAI SÁMUEL ALAPÍTVÁNY által kiírt pályázatnak megfelelően az I. kategóriában 2004. július 28-án.

Jelige: „Utazva tanulunk.”

Feljegyzések (egy utazásról)

T a r t a l o m:

- **Indulás és átutazás Ausztrián**
- **Pihenő az olaszországi Alassióban**
- **A francia Riviéra híres városai**
- **A spanyolországi Costa Dorada és Salou**
- **Kirándulás Barcelonába**
- **Ismerkedés Salou-val**
- **A nagy élmény: a tenger**
- **Kalandok sokasága Port Aventurán**
- **Kirándulás Monserratra és a Torrès-birtok**
- **Indulás haza: Monaco, Padova... Karcag**

Feljegyzések egy utazásról

Ez az első olyan utam, ahová nem tanulni vagy tolmácsként, csoport kísérőként dolgozni megyek, hanem turistaként. Igaz, az útvonalat nem én választottam – teljesen véletlenül kerültem az utazók közé – de mégis mintha nekem találták volna ki, egyenesen az én személyemre címezve. A külföldi utazás és az azt megelőző készülétek mindig nagy izgalommal és várakozással töltöttek el. De ez az út egészen más, mint a többi. Most nincs semmi feladatom, nem kell semmire figyelnem, csak átadni magam a sok szép látnivalónak, hagyni, hogy a lelkemet megérintsék és átjárják a benyomások, az élmények. Miért nem utaztam többet eddigi életem folyamán, a magam kedvére, a magam gyönyörűségére? A miéltre persze tudom pontosan a választ, de ennek megválaszolásával most nem töröm meg azt a fennkölt hangulatot, amibe kerültem már az utazás megkezdésekor.

Rábafüzesnél lépjük át a határt, 2003. június 27-én. Ekkor arra gondolok, hogy ez lesz az első és egyetlen határátlépés, ahol még kéri és ellenőrzik az útleveleket. De az áthaladás itt is gyors és zökkenőmentes. Régebbi határátlépések emléke után kutatok az emlékezetemben. Eszembe jutnak korábbi útjaim, amikor még órákat kellett várni a határnál, ami eléggé igénybe vette az utasok türelmét. Már akkor is sietett mindenki, azóta viszont még inkább felgyorsult az élet. Az is eszembe jut, hogy akkor még fél évet kellett várni az útlevelekre, ha nyugatra akart utazni az ember, de még ennél is nehezebb volt keletre jutni. Az én első külföldi utam keletre, a volt Szovjetunióba, azon belül Ukrajnába történt és a határátlépésnél leszállítottak minket a vonatról a bőröndjeinkkel együtt, betereltek egy hatalmas hodályba, ahol elvégezték a vámkezelést, miközben gyanús szemmel néztek mindenkire, mintha bűnözők lettünk volna, pedig csak egyszerű egyetemisták voltunk, akik a tanulmányaink miatt utaztunk. Belenéztek a bőröndjeinkbe, a személyes holminkat feltúrták, valami után kutatva, - ami akkor még nem tudtam mi lehetett - és mi megalázó módon, szemlesütve vártuk az ítélethirdetést. De akkor ez ellen nem lázadtunk, örültünk az utazási lehetőségnek, azt gondoltuk, hogy ez a természetes, hogy ennek így kell lennie s talán csak kevesünknek jutott eszébe, hogy eljön majd az idő, amikor az átlépést az egyik országból a másikba pusztán a jelzőtáblán látható ország neve, a rádióban a megváltozott zene és beszéd jelzi majd csupán. Nem beszélve a mobiltelefonok átállításáról, amire akkoriban még álmunkban sem gondoltunk.

Ausztriában csak egyszer állunk meg: jól esik leszállni a buszról - ami egyébként összkomfortos: kényelmes ülések, légkondi, video stb... - és kicsit „közelebbről” megcsodálni a hegyeket. Ausztrián még mindig csak átutaztam: pedig milyen csábítóak azok a fenyvesek között álló magányos gazdaságok, ahol minden festői és szinte tökéletes. A ház, a gazdasági épületek, az állatok számára elkerített legelők: minden tiszta, esztétikusan kialakított és a harmónia, a nyugalom

érzését keltik az emberben. Mennyire más lehet itt az élet! Az udvar tele van autókkal, modern gépekkel, a házak ablakaiban virágzó muskátli... Minden olyan rendezett, olyan megtervezett. Arra gondolok, hogy itt az emberek élete is biztosan ilyen és egy kis irigység fog el, de aztán az jut eszembe, hogy talán csak a felületes szemlélő, az átutazó látja így a dolgokat. Itt is biztosan meg kell küzdeni a mindennapokon a megélhetésért, azért, hogy szebbé és jobbá tegyük magunkat és a környezetünket a tartalmasabb életért. Semmi nem jön

magától, ez nem attól függ, hogy az ember melyik országba született. Ez az embertől magától függ... Álmodozom, elmerülök a gondolataimban, de az idegenvezető hangja kizökkent, jelezve, hogy ideje visszaszállni a buszba. Én vagyok az utolsó felszálló, még az ajtóból is hátranézek, jól meg szeretnék nézni mindent, mintha valami nagyon fontos dolog függne ettől. Miközben már a busz indul is, a valaha olvasott vagy saját magam által felfedezett gondolatok legmélyéről felszínre tör az egyik, mely szerint fontos, hogy jól nézzük meg a dolgokat, amikor elhagyjuk azokat, egyébként ők hagynak el minket.

Folytatom az álmodozást, miközben le nem veszem a szemem a tájról. Szinte minden hegyvonulatot, fát, virágot tárolni szeretnék az emlékezetemben, hogy majd a zordabb és fájóbb napokon előhívjam azokat szívem melengetésére. Azért néhány fotót is készítek, hiszen már ismerem az emlékezetet: nem tud mindent tárolni. Fiatalabb koromban nem törődtem a fényképekkel, azt gondoltam, hogy az emlékezet minden fontosat megőriz. Szinte kerültem a fényképezéseket, utáltam, kispolgári szokásnak tartottam, hogy az emberek pózolnak és magukat fényképezik, még ha a tájjal együtt is. Így aztán kevés fényképem van utazásokról, családi eseményekről, különleges alkalmakról. Ma már tudom, hogy nem volt igazam. Kétségbeesve kutatok sokszor az emlékeim között és keresem a választ a kérdésre: Hogy is volt?... Nagyon fáj, hogy nem emlékszem dolgokra és talán egy megsárgult fénykép eszembe juttatná a történeteket. Aztán a távoli szeretteimre gondolok, arra, milyen kár, hogy ők nem láthatják mindezt, ők, akik távol vannak ugyan, de a határtalan képzelet és szeretet segítségével ide varázsolom őket is, hiszen olyan melegséggel, szelídséggel és odaadással gondolok rájuk, mint amilyen érzéseket az ablakból elém táruló, festői táj kelt bennem.

Villach

Fürstenfeld

Furcsa nekem olyan országban járni, amelyiknek a nyelvét nem ismerem valamilyen szinten. Zavar az értetlenség körülöttem, idegennek és magányosnak érzem magam. Még a városok nevét is olyan nehezen olvasom el az autópályán: Rudensdorf, Fürstenfeld, Willach, Arnoldstein... **Tarvisiónál** már **Olaszországban** vagyunk. A mobilon kapott CB-üzenetek jelzik, hogy melyik várost hagytuk el és melyik következik. Udine, Mestre, Verona, Piacenza, Genova... Ezek a városok már ismertebbek számomra, már otthonosabban érzem magam. Ehhez az is hozzájárul, hogy a feliratokat értem, a zene a rádióban ismerős, az eddigi tanulmányaim révén sokkal közelebb kerültem ehhez a kultúrához. Mindegyik város tele van ismert műemlékekkel, amelyek izgalmas történeteket mesélnek a múlttól. Udinében van például egy Csonttemplom, ahol az első világháborúban elesett katonák csontjait őrzik a múlt szomorú valóságaként. Veronáról biztosan mindenkinek Rómeo és Júlia szerelmének megindító története jut eszébe és az összes modern filmfeldolgozás, amelyek a szerelem örökérvényűségét jelzik felénk és bemutatják nekünk a mai kor Rómeóit és Júliáit. Azt viszont bizonyára kevesen tudják, hogy mi jut eszembe nekem Piacenzáról. Egyetemi latin tanulmányaimra gondolva szinte viszonhallom szó szerint az egyik kedves tanárom szavait, aki követésre méltó lelkesedéssel mutatta be az ókori római vallásról szóló előadásában a

piacenzai Museo Civico-t és ott őrzött etruszk bronzmáját. Ezt a májat modellként használták, melynek segítségével a haruspexeket (béljósokat) a májból történő jóslás tudományára tanították. Az ősi tudomány szerint a máj volt a legfontosabb emberi szerv, pszichológiai és fiziológiai szempontból egyaránt, mert azt gondolták, hogy ez az érzelmek „lakhelye” és irányítója. Az etruszkok hiedelme szerint az ég és a föld egy egységes rendszerbe illeszkedik, amelyben a tájolás és a térfelosztás alapvető szerepet kapott. Az égbolt felosztását kivetítették a májra: 16 részre osztották fel, amelyekben a különféle istenek lakhelyeit képzeltek. A jóindulatú isteneket az ég, illetőleg a máj keleti tájain helyezték el, a föld és a természet istenségeit déli irányba tették, az alvilág és a végzet isteneit pedig a nyugati szektorba, amelyet a legbaljósabbnak tekintettek. Egy-egy fontos esemény, történés előtt kikérték az istenek véleményét is és az áldozati állat máján mutatkozó különleges jellegzetességek helye árulta el, hogy melyik istentől és milyen üzenet érkezett. Felidézem a leghangulatosabb órákat, a legérdekesebb előadásokat, a legizgalmasabb vizsgákat, szívemet előnti az a különleges büszkeség, amelyet akkor éreztem, amikor először megfogtam az egyetem óriási kapujának kilincsét és beléptem az ajtaján és ami azóta is hatalmába kerít, bármikor járok arra.

Az olasz beszédet, de főleg a feliratokat, az újságok cikkeit megértem nagyjából a latin és a francia nyelv után, de ebben főleg a latin segít. A latin, mint az újlatin nyelvek alapja nagy segítségemre van mind a múlt eseményei, mind a ma is beszélt, élő nyelvek megértésében. Amióta ennek a nyelvnek a kapcsán megismerhettem mélységeiben a görög-római kultúrát, egészen másképp látom a világ eseményeit, másképp ítélem meg az irodalmi műveket és az élő nyelveket. Valami olyan élmény volt ez számomra, mint amikor az ember rengeteg mindent megtanul, de nem látja az összefüggéseket, hiányzik az alap, amelyre építkezhetne és egyszer csak hirtelen olyan dolog történik vele, amely értelmet ad az eddig tanultaknak, sőt megvilágít előtte minden vonatkozást és további lázas tanulásra készíti. A külvilág számára talán hiábavalónak tűnik az a sok energia, amelyet ezekre a tanulmányokra fordítottam, de én soha még gondolatban sem bánom ezt, mert érzem és tudom, hogy mit adott ez nekem, hogy mennyivel lettem jobbá, bölcsőbbé általa, hogy életemnek egy bizonyos nehéz szakaszában megmutatta számomra a problémákból való kiutat, sőt útmutatást is jelentett a jövőre nézve és szerintem ez a legnagyobb dolog, amit az ember bizonyos tevékenységeitől remélhet.

Alassióban szállunk meg. Mire elfoglaljuk a szobáinkat már olyan fáradtak vagyunk és olyan jól esik a fürdés és a kényelmes ágyon való kinyújtózás, hogy alig hallok pár dallamot az egyik olasz adó zenés műsorából, máris rám talál az álom. Így reggel egész korán felébredek és kimegyek az erkélyre. Látom a napfelkeltét: gyönyörű, ahogyan a nap

megszületik a tengerből és halad feljebb, egyre magasabbra az égen. A tenger ugyan csak egy kicsit látszik ide, de a madarak csicsergése, a pálmafák, egy-két sirály, a virágzó leánderek jelzik a jelenlétét. A szobákban rettenetes hőség van, az erkélyen sincs hűvös. Iszonyú zörejjel halad el egy vonat. Az éjjel többször is hallottam ezt a zajt, no meg a német turisták hangos beszédét, de azt hittem, álmodom. Az este nagyon későn értünk már ide és ahogy haladtunk a part mentén, már minden ki volt világítva és olyan volt a tengerpart, mint a filmekben. Csak most valóságossá vált minden és mégis hihetetlennek éreztem, hogy látom mindezt. A sok apró kis fény mintha emberi lelkeket jelezne. A szálló neve: Genova. Már szállítják a friss

péksüteményt a boltokba, egy-két bátor futó, a sport és a tenger szerelmesei már edzenek a parton. Hallgatom az olaszok gyors, temperamentumos beszédét, régi olasz filmekből erkélyjelenetek jutnak eszembe a híres Lollobrigidával, Sophia Lorent-nel... Igen, az olaszok gyorsan beszélnek és dallamosan, ami az egész életüket jellemzi. Határtalan szenvedéllyel mondanak ki minden szót. Beindult a forgalom, indul a nap...

Ventimiglia az utolsó olasz város, innen a IX. Lajos hídon átérünk **Franciaországba**. Jönnek a híres, tengerparti városok: **Menton, Monaco, Nice, Antibes, Cannes, Saint-Tropez...**

És már egészen otthon érzem magam: a szemem szinte issza a francia feliratokat, a fülem a francia zenét a rádióban és amikor megállunk, olyan jól esik hallani a már nem idegen francia szót. Figyelem a beszédet és rájövök: valóban dallamosabban beszélnek délen a franciát, szinte énekelve. De azért messze van már az az idő, amikor egy északi és egy déli francia is nehezen értette meg egymást, annyira más intonációval, más accent-nal, azaz akcentussal beszéltek a nyelvet, nyilván az egészen különböző kulturális és nyelvi közeg miatt. Jelenleg is nagy hatással van az olasz nyelv az olasz határ közelében. Több városnak két neve is van. Például Nice vagy Nizza, a híres virágváros, a parfümgyártás fellelegvára. Hogy a parfümjei milyenek, nem tapasztaltam, de a virágjai gyönyörűek. Kanyargós serpentinjein bármerre néz az ember, mindenféle szebbnél szebb virágokat lehet látni, a kilátás a tengerre pedig egyszerűen varázslatos mindenhol. Van egy szép és nemes szokás Franciaországban, mégpedig hogy minden évben valamelyik városnak odaítélik a legvirágosabb nevet és ennek a díjnak az elnyeréséért odafigyelnek a város vezetői, de a város egyszerű polgárai is a tiszta és szép környezetre. Többször is voltam már Franciaországban, de a Rivière közelébe még nem jutottam el, a Côte d'Azur-t csak a filmekben csodálhattam meg. Persze én itt el tudnék tölteni több hetet is, nekem nem elég ez a röpké kis idő, ami alatt áthaladunk ezen a gyönyörű vidéken, de mégis kapok egy valóságos élményt, egy kis napfényt a szívembe, hogy esetleg, ha lehetőségem lenne rá, visszatérjek ide. Marseille naplementekor megcsodált fényei fognak emlékeztetni arra, hogy mennyi pompás hely van a világon, ha már a lelkesedés lángjai kezdenének kihunyni bennem. Bár Marseille-be nem igazán vágyom, mert ha igaz, hogy Franciaország „Chicago”-ja ez a város, akkor elég lesz nekem, ha a tévében láthatom majd a különböző krimikben. Amikor megállunk a kötelező kis időre, veszek egy furcsa képeslapot, amely nem a várost, a tájat ábrázolja, hanem egy vers van rajta. A szövege szíven üt, olyan, mintha én írtam volna, illetve inkább nekem írták volna. A vers arról szól, hogy valaki távoli, messzi partok felé tart, eltávolodva kedvesétől. De ő nem ejt könnyeket, hiszen tudja, hogy a másíknak ez a sorsa. Szomorúságában azért néha mosolyog, hogy érezze, még megvan az arca, még él. De a szeretett lényt ki nem tépheti a szívéből senki, hiszen olyan mélyen él

benne, szinte már a részévé vált. A vers szavain át kapcsolatot teremtek gondolatban és az érzelem hullámhosszán a távoli kedvessel és amint felszállunk a buszba, újabb kellemes álmodozás vár rám...

Ahogy haladunk Spanyolország felé, egyre inkább természetesen a spanyol és a katalán nyelv kezdi éreztetni a hatását. **Perpignan**-ban és környékén már a katalán nyelvet beszélik. Katalónia Spanyolország leggazdagabb és legfontosabb tartománya, a spanyol gazdasági élet központja. Közigazgatási szempontból Katalóniát a négy nagyváros, Barcelona, Tarragona, Lleida és Girona, mint központ köré szerveződött négy povincia, azaz tartomány alkotja. Utóbbiak megyékre oszlanak, ezek száma összesen 38. Az idegenvezetőnk nem beszél semmilyen idegen nyelven, nincs is rá szüksége, hiszen magyarul szeretne minél több információt megadni már utazás közben is számunkra. Kedves, szimpatikus férfi, aki igazán jól végzi a dolgát. Erről eszembe jut ismét egy régi emlék, egy régi álom. Valamikor engem is nagyon vonzott ez a pálya, bár az én egyetemista koromban még nem volt ez annyira népszerű foglalkozás, mint manapság. Akkor még nem utaztak külföldre tömegesen az emberek, nem volt annyi lehetőség a turizmusra, mint napjainkban. Akkor még egy képeslap vagy egy francia nyelvű újság is nagy dolognak számított, még ezek bemutatásával is fel tudtuk kelteni az érdeklődést az idegen nyelvek iránt. Bölcsész, idegen nyelvszakos hallgató lévén két idegen nyelvet is beszéltem valamilyen szinten, egy-két tapasztalatot is szereztem a szakmában, nemzetközi kórusfesztiválokon, csoportvezetőként dolgozva, az élet mégsem hozta össze számomra a megfelelő körülményeket, hogy ez lehessen a főfoglalkozásom. De nem bánom, hiszen volt azonban más lehetőségem, amit szintén örömmel vállaltam és végzek mind a mai napig. Tehát szinte tódulnak az információk... A katalán nyelvet az ún. katalán országokban beszélik, azaz Katalónián kívül a Baleári-szigeteken, Andorrában, Szardínia szigetén Alghero városában, Franciaországban a már említett Perpignan-ban, továbbá Valencia tartományban, valamint Aragónia és Murcia egyes vidékein. Mintegy hét millió ember tartja anyanyelvének. És így tovább... Itt is nézem a feliratokat. Több nyelven is ki van írva minden. Mivel tudok egy kicsit spanyolul, de azért sokkal jobban, mint olaszul, így ki tudom találni azt is, hogy melyik lehet a katalán írás. Nagyon hasonlít a spanyolra, hiszen a katalán is az újlatin nyelvek családjába tartozik. Már nem figyelek az idegenvezetőre, elbeszélésmódja eléggé monotonná válik számomra, közli a rengeteg történelmi adatot, évszámokat. Tudom nem szép tőlem, hogy nem figyelek teljes odaadással rá, szégyellem is magam emiatt, de én inkább most elidőzöm egy kicsit a nyelvek világában, gondolatban összevetem az újlatin nyelveket és az után keresgélek, hogy mit is tudok a katalán nyelvről. Először is nem gondoltam, hogy ilyen sok ember beszéli. Aztán felvillannak előttem régi képfoslányok, amelyeket talán a tévében láthattam és amelyek tüntetésféle harcot idéznek, mintha a nyelv önállóságáért küzdenének. Most egyenlőre csak ennyi, ami eszembe jut, de megfogadom, hogy amint lehetőségem lesz rá, utána járok a részleteknek.

Június 29-én este 9-kor érkezünk meg a fenti képeken látható **Costa Dorada**-n, az Aranyparton található **Salou**-ba. A szállodát is Salou-nak hívják. Gyorsan megy a

berendezkedés. Francia és spanyol nyelvtudásomnak köszönhetően számomra minden érthető, ahol kell, segíték a többieknek is. Szuper itt minden: a szobánk az 5. emeleten tágas, kényelmes, légkondi és tévé van itt is, az ablakok a tengerre nyílnak. A hatalmas erkélyről messze el lehet látni és még a szálloda udvarán tartott zenés műsorokat is lehet látni. Lemegyünk a földszintre vacsorázni. Este 10-ig lehet elfogyasztani a vacsorát, ami bőséges és itt biztosan mindenki talál kedvére valót, hiszen a svéd asztalról mindent meg lehet kóstolni. Az ellátásunkhoz reggeli és ebéd tartozik, az innivalóért viszont helyben kell fizetni. Vacsora után irány a tenger! Elég kicsi itt a strand rész, sziklás, finom homokos a part. A tenger vize langyos még este 10 óra után is. Már nincs senki a parton, a tenger is nyugodt, békés mintha így akarna kellemes éjszakát kívánni a partján pihenőknek. Miután feljövünk a szobánkba, még befejezzük a pakolást, majd kimegyünk az erkélyre többször is egymás után, ahonnan megcsodáljuk a tengert, a sok-sok emeletes épületet, amelyek közül szinte minden második szálloda vagy turistáknak kiadott apartman. A távolban tűzijátékot látunk. Mintha minket köszöntenének... A szálloda udvarán flamenko táncbemutató van. Már nincs erőnk lemenni, de innen végignézzük és még utána is sokáig halljuk a zenét és a különféle, az emberek éjszakai szórakozására jellemző hangokat. Az ágy nagyon kényelmes, az erkély ajtó jól szigetel, megsűri a zajokat, így csak nagyon távolról jut fel hozzánk egy-két nevetés, hangfoszlány. Rettentő fáradtságot érzek. De ez a fáradtság egészen más, mint az otthoni. Itt az élményektől fáradt az ember: jóleső, kellemes, álomba ringató fáradtság, mint amikor az édesanya kedves hangján mesét olvas a gyerekeknek, hogy minél hamarabb elröpítse az álom őket oda, ahová vágyakoznak és ahová csak az álomnak van hatalma eljuttatni őket. Arra gondolok, hogy én most az álom az álomban állapotába fogok kerülni, hiszen ami velem történik a valóságban, az már maga az álom... Eszembe jutnak az otthoniak és kedves arcok jelennek meg még előttem, akik egyébként állandóan velem vannak a gondolataimban – úgy vagyok most, mint néha régebben, amikor valami szépre kellett gondolnom ahhoz, hogy eljőjön értem a megnyugtató álom – de már nincs idő, pedig olyan szeretettel gondolnék még rájuk... és hirtelen megszakad minden...

Nem alszom túl sokat, mégis teljesen pihenten ébredek. Nagyon mélyen és nagyon jól aludtam. Otthon éjjelente többször is felébredek, aztán nehezen alszom vissza. A környezetváltozás milyen jót tesz az embernek! Itt egyszer sem ébredtem fel és reggel úgy örülök, amikor észlelem, hogy hol vagyok – tehát ez a valóság, már előre boldog vagyok attól, amit ez a nap hoz számomra. Délelőtt már a tengerben fürdünk. Sós és tiszta a vize, messze be tudnak menni az úszni nem tudók is, mert sekély, nem mélyül hirtelen. A tengert látni mindig nagy élmény nekem. Itt elég kicsi a strand, kb. 200 m. partszakasz, mindkét oldalát sziklák övezik, de azért mélyen be lehet látni a végtelenségbe, ahol az ég "összeér" a tengerrel. A messzeségben lehet még látni hegyeket, egy-két bátor vitorlást, ejtőernyősöket, néha helikoptert. Most nincsenek túl sokan a parton, pedig az idő nagyon kellemes, mert meleg van, de fúj a szél és így nem érezzük annyira a hőséget. Salou egyébként tipikus üdülőváros. Állandó lakosainak száma mintegy 5000 fő, de ilyenkor nyáron előzönlük a mindenféle nemzetiségű turisták, utcai tele vannak idegen buszokkal – a világ minden tájáról érkeznek ide. Meglepődve állapítom meg, hogy sok itt az orosz turista, egyesek azt hiszik, hogy mi is oroszok vagyunk, bizonyára a nekik teljesen érthetetlen beszédünk miatt. Ma vacsora helyett ebédelünk, mert délután vár ránk a csodálatos kirándulás Barcelonába. A kirándulásokért külön fizetni kell és az megy, aki akar. Ez a kiruccanás 32 euróba kerül fejenként, ami nem olcsó, de Barcelonát látni szeretném mindenképp, pedig ekkor még nem is tudom, milyen sok gyönyörűséget fogok látni. Az ebéd késik egy kicsit, de ez már nem is lep meg bennünket, mert azt mondják a spanyolokról, hogy nem tartják be az időpontokat, nem pontosak. Ezt már eddig is tapasztaltuk.

Barcelona szebb város, mint gondoltam. Talán még Párizson is túltesz. Rendezettséget találunk mindenhol, utcai, útjai szélesek, terei hatalmasok. Rengeteg ember

van az utcán, mégsem érezzük a zsúfoltságot, nem kapkodunk levegő után és a legmeglepőbb az, hogy parkolni is tudunk, nincs dugó...

Először busszal körbejárjuk a várost és megnézzük a legfontosabb nevezetességeket. Ebben a városban megvan minden, ami vonzó és ami olyan harmóniát kölcsönöz egy városnak, amit én nagyon értékelek és imádok: a távolban látni lehet a tengert, sok-sok virág, virágzó leánderek és kaktuszok, pálmafák mindenhol. Amerre nézek, mindenfelé szép tereket, érdekes épületeket, lezúduló vízeséseket látok. A Barcelonáról szóló útikönyvek 250-350 figyelemre méltó látnivalót említenek. Természetesen mi ennek a töredékét látjuk ennyi idő alatt, de a lényeg most az, hogy megérezem a város hangulatát, a szívembe beférkőzik az az áhítat és csodálat, ami ilyen hatalmas és gyönyörű város láttán fogja el az embert.

De azért mégis sikerül alaposan megnézni Barcelona egyik leghíresebb és számomra eddig egyedülálló érdekességét, a Szent Család engesztelőtemplomát, vagy ahogy mindenki emlegeti, a Sagrada Família székesegyházat. Ami Párizsban a Notre-Dame vagy Kölnben a Dóm, az Barcelonának a Sagrada Família, amely a modern Barcelona jelképe. A Szent Család elnevezés Jézus családjára utal. Ez a templom egy igazi Gaudí-mű, a híres építész tervezte, amelynek alapkövét 1882-ben rakták le. Egy hatalmas tér szintje fölött négy méter magasan kezdődő modern templom magába ötvözi az építészeti stílusok összességét, felismerhető benne a román stílus, a reneszánsz, a gótika... s mindez Gaudí egyéni "előadásmódjában" valósul meg. Az építész 1926-os halálakor csupán az altemplom, az apszis, a "Születés" kapuja és egy torony volt kész. Ellentétben sok Gaudí művel, itt igen részletes tervek maradtak ránk, így az

építkezés ma is folyik. Az összességében gótikusnak mondott katedrális ma is torzó, ami a keresztre feszített Krisztust juttatja eszünkbe, akinek a bal karja a már említett Születés (Naciment) kapuja. A bejárat feletti négy, egyenként 107 méter magas toronyba gyalog is, lifttel is fel lehet menni, hogy közelről csodálhassuk meg a jellegzetes színes mozaikfigurákat. A krisztusi jobb kar jelképező nyugati bejárat a Szenvedés és Halál kapuja (Pasio i Mort). A

háromszor négy torony a 12 apostolt fogja jelképezni. Gaudí még négy nagyobb tornyot tervezett a négy evangélistát jelképezvén, a Szentléleknek, Máriának, Istennek és a legnagyobbat, Krisztusnak keresztelve. A templomnak elképesztő méretei vannak. Az ember semminek, porszemnek érzi magát az égbe magasodó, Istenhez vezető tornyok láttán. A templom legnagyobb magassága 160 méter.

Az autóbussos városnézés alkalmával megnézzük még pár jellegzetes Gaudí tervezte házat.

Az egyik különösen megtetszik, a Casa Milà, a Kőbánya. Gaudí egyik legérdekesebb és sokat vitatott épülete mára Barcelona egyik jelképévé vált. 1905-ben épült, homlokzatán egyetlen egyenes vonal, egyetlen derékszög nélkül. Az egész szinte hullámszerű látszik. A kovácsoltvas erkélyrácsok Gaudí gazdag fantáziájának bizonyítékai.

Hogy lehet, hogy én alig ismerem ezt az ilyen csodák létrehozására képes építész, vetődik fel bennem a kérdés. Újabb feladat és terv számomra: megismerni jobban Gaudí-t, olvasni az életéről, megnézni a többi alkotását is!

Megnézzük még az 1992-es Olimpiai Játékok tiszteletére emelt stadiont, az Anell Olympic-ot, amely az olimpia után is a város sportéletének központja marad. Sajnos bemenni nem tudunk, mert

már az esti koncertre érkeznek a nézők autóval, motorral, gyalog, minden elképzelhető módon és mindenhol emberek tömegét lehet látni, bármerre nézünk. A buszos városnézés után végigsétálunk a Ramblán, ami számomra nem más, mint Barcelona Champs-Élysées – je és ami a Kolumbusz-emlékműnél kezdődik. A monumentális tér közepén álló, 66,6 méter magas emlékmű tetején a nagy felfedező áll,

akit az egész ország nagyon tisztel. A talpzat domborművei életének eseményeit örökítik meg, míg a szobrok a felfedezések korának nagy egyéniségeit ábrázolják.

A Ramblán nagy a nyüzsgés, élénk beszélgetés, zene, a nagyvárosra annyira jellemző zajok és látnivalók mindenfelé.

Rengeteg érdekesség tárul a szemünk elé, amit leírni szinte lehetetlenség, ez az, amit személyesen kell látni, átélni.

Egy kulturális központ falán eredeti Picasso rajzot látunk.

És ezután következik az est fénypontja, egy olyan látványosság, ami egyedülálló a világon és amelyet még soha eddigi életemben nem láttam. Én a szökőkutak táncának neveztem el. Egy hatalmas, több lépcsős teret kell magunk elé képzelni és azt, ahogyan fentről zúdul le a víz mindenhol, amit több kisebb szökőkút tör meg. A központban egy óriási medence található, amit Carles Buigas mérnök tervezett. Ez egy 65, illetve 50 méteres tengelyű, ovális, 1,8 méter mély főmedencéből áll, amelyből két kisebb, kör alakú medence emelkedik ki. A másodpercenként 2430 liter vizet csaknem 50 méter magasba fecskendező szivattyúk, a 4730 lámpa és a 10 különféle színes szűrőelőtét, valamint a zenekíséret összehangolása elektronikus távirányítással történik.

A szín- és mozgásvariációk száma gyakorlatilag végtelen. Olyan fény-, hang- és mozgáskompozíciót láthatunk ily módon, ami azt a látszatot kelti, mintha a különféle színű

szökőkutak az éjszakai sötétségében kellemes, lágy zenére táncra kelnének. Amikor a vízsugarak a legmagasabbra csapnak, akkor a leghangosabb és a legbensőségebb a zene is. Egy fél órán át tart egy ilyen tánc, majd kis szünet után újra kezdődik az újabb közönségnek. Nincs ember, akinek a lelkét ne ejtené rabul ez a csodálatos látvány! Az ember csak áll ott a tömegben és lelkét felemelő, magasztos érzések töltik meg. Szinte meg sem tud szólalni, csak életének legszebb és legmeghittebb eseményei vonulnak el előtte, a számára legkedvesebb arcok jelennek meg a sötétben, a szívében szétárad a szeretet érzése és arra gondol, hogy mennyi jót kell még cselekednie ezután... Több ez, mint varázslat, ami könnyeket csal a szemünkbe. Csöndben, szó nélkül megyünk a buszhoz, útközben is mindenki halkán, tapintatosan és csak akkor szólal meg, ha nagyon muszáj. Csak ne törjön meg a varázs! Nagyon későn térünk nyugovóra, még sokáig látom magam előtt a színes táncot és a szökőkutakhoz hasonlóan még sokáig kavarnak, majd egyre csendesednek a lelkemben az emlékek.

Másnap sokat napozunk, fürdünk a parton, kisebb bevásárlásokat végzünk, ismerkedünk Salou-val. Most igazán jól jön a nyelvtudás! Minden nyelvet tudom használni, amit ismerek, még az orosz is. A szállodában sok orosz származású személyzet dolgozik, velük beszélgetek kicsit. A portán mindenki beszél valamilyen szinten franciául, de én a spanyolt próbálgom, kíváncsi vagyok, mennyire tudom kifejezni magam. Reggel például észrevettem, hogy a tegnap az erkélyre kiterített bikini alsómat a csipeszek ellenére lefújta az erős szél valahová. Minden átfut hirtelen az eszemben: mi lesz, ha nem találom meg? Aztán mosolyogva arra gondolok, hogy inkább a felsőt fújta volna le a szél, akkor még az alsóban félig nudistán – ahogy ezt sokan teszik – fürödhettek. Nem, nem – mondom azonnal magamnak, hiszen ez számomra annyira szokatlan, hogy ezt nem tudnám megtenni. Tehát lehet, hogy vennem kell egy fürdőruhát! Persze azonnal nézek le, kétségbeesve keresem, hová eshetett és látom, hogy egy elég magasan elkerített hely kellős közepére vetette a szél. Egy pingpong asztal is van ott a közelben. Szinte futok le a portára és előadom spanyolul a problémámat. Egész jól megy. Megértik, de közlik, hogy a személy, aki az oda vezető ajtót nyitja, később jön. Kimegyek az utcára és kémlelem a helyet. Úgy látom, hogy nem olyan magas a kerítés. Megvárom a megfelelő alkalmat és átmászok rajta. Megvan a bikini alsó! Már csak ki kell jutnom, de ez is sikerül. Vannak helyzetek, amelyeken a nyelvtudás sem segít! Visszamegyek a portára és jelzem, hogy megoldódott a problémám. Akkorra már sok új vendég érkezik és mindenféle ismerős szavak ütnek meg a fületem. Imádom ezt a nemzetközi hangulatot, nagyon tudom értékelni ezt a latin kavalkádot, amit az utcán, a szállodában és a boltokban is megtalálok. A vacsoránál egy Elena nevű orosz hölgy veszi fel az itrendelést. Ma este megkóstoljuk a spanyolok híres koktéliját, a Sangriát. Ez félédes vörösbor, édes és illatos likőr, félédes pezsgő vagy szódavíz és egy kis konyak keveréke, amit üvegcancsóban szolgálnak fel, tele van citrom-, narancs- és jégkocka darabokkal. Egy fakanalat is kapunk hozzá, amivel mindezt össze lehet kavarni és a gyümölcsdarabokat ki lehet belőle halászni. Nagyon előkelő italkülönlegesség, ízletes és finom, csak óvatosan kell iszogatni, mert nem igazán lehet érezni az alkohol erejét, pedig az adalékként használt gyümölcs és édes likőr erősebbé teszi és fokozza az alkohol hatását. Vásárolok egy-két díszes üveg Sangriát, gondolván az otthoniakra. Bárhol vagyok külföldön, mindig viszek haza ottani italféleségeket és megőrzöm valamelyik nagy ünnepünkig, amikor összejön a család. Ezzel is szeretnék meglepetést és örömet szerezni a szeretteimnek. Késő este kiülök az erkélyre, ahol nagyon kellemes a levegő, mert a szél már alábbhagyott, a levegő lehűlt kissé. Innen nézem és hallgatom a szálloda udvarán zajló zenés műsort. Orosz erotikus shaw-nak hirdették a plakátok. Hogy mitől orosz, ez nem kétséges, hiszen három nagyon csinos orosz hölgy és egy férfi éneklő a számomra is ismert orosz dalokat, a Katyusát, a Moszkva parti estét, a Kalinkát... Keresem az erotikát is a műsorban, ezt valószínű a hölgyek könnyed ruházata és előadásmódjuk, mozdulataik jelentik. Mindenféle szót lehet hallani: a szobából a spanyol tévé

hangjai szűrődnek ki, az udvaron orosz dalok az ismert nyelven és még a távolból is felérnek ide a különféle nemzetiségű turisták ismerős és ismeretlen beszédfoszlányai. Ez aztán az igazi nemzetközi hangulat! Miközben próbálok minden benyomást, minden kép- és hangfoszlányt egyetlen, mozdulatlan fényképben elraktározni, hirtelen eszembe jut, hogy valami hasonlót éltem már át, sokkal korábban is. Igen, mégpedig amikor Odesszában voltunk orosz nyelvgyakorlaton egyetemista koromban és egy nemzetközi hangulatot idéző kollégiumban laktunk, ahol a világ mind a négy sarka képviselve volt a diákság által, de különösen sok hallgató tanult ott akkor Kubából. A fiatalok talán csodálkoznak azon, hogyan lehetett egy ukrán városban orosz nyelvgyakorlaton az ember. Akkor még az orosz nyelv használata kötelező volt a Szovjetunió minden köztársaságában. A kubaiakkal különösen összebarátkoztunk, akiknek az anyanyelve a spanyol volt, igaz, kissé más kiejtéssel beszéltek, – ahogy visszaemlékszem és most már össze tudom hasonlítani – mint ahogy a kasztíliai spanyolok beszélnek. Hirtelen arra is rájövök, hogy az érdeklődésem a spanyol nyelv iránt innen eredhet, hiszen az egyik kubai fiatalemberrel különösen összebarátkoztam és amikor eljött a búcsúzás pillanata, kaptam tőle egy orosz kiadású spanyol nyelvkönyvet. Pár leckét át is vettem belőle, de aztán nem volt időm, elég kintartásom és így abbamaradt a tanulás. Hová lett vajon ez a könyv? A sok költözködésben talán eltűnt, elveszett... Most haragszom magamra, hogy nem őriztem meg ezt az ajándékot örökre... Sokkal jobban kell vigyáznom ezentúl az emlékeimre!

Másnap egyedül maradok: a többiek elmennek egy kirándulásra, ami főleg a gyerekeknek nagy élmény, hiszen Aquopolis-ban, a Vízivárosban rengeteg különleges fürdési lehetőség, csúszda stb... van. Én ide nem megyek, mert szeretnék kicsit elidőzni egyedül a tengerparton, érezni akarom jobban a tenger szépségét és ez az egyetlen napom erre. Magamra és magammal akarok maradni egy kicsit ezek után az élményekben, új benyomásokban túlszűfolt napok után. Dél előtt gyorsan bevásárolok: veszek pár emléktárgyat, üdítőt, ásványvizet, hiszen biztosan szomjasan térnek haza a többiek és veszek kóstolóként Magdalénas-nak nevezett spanyol piskótát, amit mindenki megkedvelt mióta itt vagyunk. A franciák is nagyon szeretik ezt a süteményt, náluk ez a Madeleine és nekem erről a süteményről mindig Proust regénye, Az eltűnt idő nyomában jut eszembe. Az író gyerekkori emlékeit végigkíséri a Madeleine sütemény íze, amit teázás közben eszegettek. Most nincs időm ezen tovább gondolkodni, hiszen hív a tenger és szinte futva teszem meg a maradék utat a szállóig, annyira szeretnék már a parton lenni, ahol én is, mint az író, az eltűnt idő nyomába eredhetek.

A parton bérelek egy nyugágyat és itt maradok egész nap. A tenger vize délelőtt még tiszta, délután jobban felkavarodik a hínár. A víz nagyon sós. Rátapad a bőrünkre és apró szemcsékben rajta marad fürdés után is sokáig. Először csak addig merészkedek be a vízbe, ameddig a lábam leér a meder aljára, de már ott is félelmetes, erős hullámok törnek rám és lepnek el. Már az előző napokon játszottunk a gyerekekkel a hullámok hátán, de akkor a velük átélt közös élmény, a játék volt a meghatározó számomra, most inkább személyessé válik ez az élmény és ismét régen átélt, kellemes emlékek felé röpít... A kezem és lábam kifinomodik, olyan, mintha sosem végeztem volna fizikai munkát, a szemölcsök eltűnnek, az anyajegyek is ritkulnak. A tenger nem csak a lelket, a testet is felfrissíti, sőt meggyógyítja. Amikor kimegyek napozni egy kicsit, akkor veszem észre, hogy sok hölgy fél nudistán fekszik a parton, vagyis csak a bikini alsó van rajtuk. Úgy tűnik ez már teljesen természetes és nem kelt feltűnést. Mindegy, hogy szép vagy csúnya, öreg vagy fiatal az ember, nem bámulja meg senki, a lényeg az, hogy a nap minél több helyen éreztesse hatását. Én ehhez már talán soha nem tudnék hozzászokni. Két néger kislány játszik előttem, nagyon szépek és aranyosak. Kissé távolabb pedig egy meghitt kép tárul elém, ami mosolygásra készítet: egy néger kisfiú igyekszik napolajjal bekenni édesapja hátát. Ezek szerint a négerek is félnek a leégéstől! Itt is hallok mindenféle szót. Francia gyerekek homokvárat építenek kissé lejjebb, a parton. Erről eszembe jut egy híressé vált mondás, miszerint csak az tud a tengerparton homokvárat építeni, aki hisz abban, hogy a hullámok megszelídíthetők. A tegnapi várat elsodorja mára a víz, valóban nem volt érdemes órákat áldozni az építkezésre. De van olyan, aki ma újra kezdi és aztán minden nap megépíti várát. Aki hisz és hite elég erős, az eléri egyszer, hogy a hullámok megszelídülnek és barátaivá válnak, úgy mint a kis hercegnek a róka, csak időt és türelmet kell áldoznunk arra, hogy barátokat szerezzünk. Én is építettem már több homokvárat is, igaz, hogy eddig csak a szárazföldön, talán azt hittem, odáig nem csapnak a hullámok... Ha nem a hullám, akkor az erős szél sodorta el. De mindig újrakezdem egészen addig, amíg a hitemmel és a türelmemmel kiérdemlem, hogy célba érjek. Lesznek még nekem szilárdan álló homokváraim, akár itt, a hullámok közelében!

Közben fut az idő! Öt órára benépesül a part. Most vannak a legtöbben. Elmegeyek a kis büféhez, ahol kérek egy jégkrémet. Franciául kérem és kiderül, hogy a tulaj jól tud ezen a nyelven. Így jól elbeszélgetünk. Most jól esik már a beszéd. Hitetetlen, hogy ő sem tudja pontosan, hol van Magyarország, kik is vagyunk mi, magyarok. Nincs sok vendége, hiszen eszméletlenül drága itt minden a parton, így egy jó félórán át beszélgetünk. Aztán visszamegyek még napozni egy kicsit. Már olyan barna vagyok, hogy a tenyerem és a talpam maradt pusztán rózsaszínű, mint az igazi négereknek. Imádom a nap áldásos sugarait, a tenger gyógyító hullámait... Csodálatos dolog itt feküdni a napon és élvezni ezt a békés semmittevést. Hihetetlen, hogy az ember így el tud tölteni órákat! Mennyire nem ismertem eddig ezt! Most nem akarok semmire sem gondolni, de a gondolatok nem hagynak békén. Eszembe jut, hogy amikor a spanyol nyelvet három-négy évvel ezelőtt el kezdtem tanulni, nem volt vele semmi célom, még a fentebb említett barát sem jutott eszembe. Egyszerűen csak le akartam kötni a gondolataimat valami olyannal, ami képes messzire űzni a szomorúságot, elodázni a jelen problémáinak megoldását. Hatalmas lépésekben tudtam haladni, könnyen ment és az eredmények lelkesítettek. A véletlen úgy hozta, hogy most kijutottam Spanyolországba. Talán valaki vagy valami már akkor is tudta, hogy nem hiába, cél nélkül fordítok annyi energiát erre? Kinek lehet ekkora hatalma, hogy a dolgokat így összehozza? Ki segít most engem? A Moirák, a sors görög istennői most nagyon szerencsésen és kedvezően vezetik életem fonalát. Ez a fonal már sokszor összegabalyodott, néha már szinte kibogozhatatlanná vált, de egy idő óta kezd szép egyenes vonalban haladni... Úgy érzem, hogy most segít valaki és úgy rendezi a dolgaimat, hogy az egész eddigi cselekedeteimnek meg legyen a célja, a haszna. Így minden megleli a helyét az életemben és

minden megvilágosodik: mit és miért tettem. Kezdenek a helyükre kerülni a dolgok végre körülöttem és minden a maga természetes arányában kezd létezni...

Még este nyolckor is a parton vagyok, még most is világos van és van ereje a napnak, még most is langyos a víz. Hirtelen elfog a vágy, hogy lássam a többieket. Összepakolok és testben-lélekben felfrissülve, megnyugodva felmegyek a szobánkba. Este a vacsoránál megkóstolom a kagylólevest: isteni finom! Választok még egy csomó tengeri herkentyűt, azaz rákot, polipot, mindent megkóstolok, amit otthon nem ehetek. És ma este rendelünk cervera-t, azaz spanyol sört. A vacsoránál a többiek az aznapi élményeikről mesélnek. Kellemesen elbeszélgetünk, nevetgélünk. Aztán megkérdezik, hogy nekem nem volt-e túl unalmas a nap. Nem, dehogy, felelem szinte lelkesen. Találgatják, vajon mi történhetett velem, hiszen ténylegesen nem történt semmi különös, amit el lehetne mesélni, mégis annyi minden lezajlott bennem... Csak én tudom, hogy életem egyik legkellemesebb napja telik el éppen most és hogy nem kell ahhoz történnie semminek, hogy az ember egy kellemes helyen, magányra vágyva lenézzen lelke legmélyére, meglássa ott azt, amit sokáig nem vett észre, pedig mennyire közel volt néha hozzá! Különös, hogy egy gondolat néha milyen hatással lehet az ember látásmódjára, hangulatára és elhozhatja számára a megbékélést önmagával. Ahhoz, hogy jól érezzük magunkat, hogy derűsek tudjunk maradni, érezzük a rendet, a nyugalmat magunkban és magunk körül, nem kell történnie semminek, csak a legnagyobb dolognak: békében kell lennünk saját magunkkal. Ezzel a gondolattal alszom el, határtalan boldogságféle érzéssel a szívemben...

A következő napot Port Aventura-n töltjük, a Kaland-kikötőben, ahol ezernyi kaland vár a látogatókra. Számomra nagyon érdekes, mert én még ilyen helyen sosem jártam. Hallomásból a franciaországi Eurodisney-hez tudnám hasonlítani. Egy hatalmas területen mindenféle mutatvánnyal, látványossággal, különleges bemutatókkal csábítják a kicsiket és nagyokat egyaránt. A szó szoros értelmében ez egy óriási vidámpark, ahol nagyon vidáman szórakozva tölthetik el az egész napot gyerekek és felnőttek. A belépődíj elég drága, 34 euro fejenként, de a parkon belül már nem kell fizetni semmiért, mindenhová ingyenes a belépő. Belépéskor megnézik a turisták táskáját, ha nincs nagy tömeg, mert nem szabad bevinni enni és innivalót, hanem a benti büfékben kell vásárolni. Persze méregdrágán. Ezzel nincs problémánk, hiszen bőségesen megreggeliztünk és estig ki fogjuk bírni étkezés nélkül. A parknak öt fő területe van, amelyeket öt nép kultúrája ural: Mediterránia, China (Kína), Polynésia, México és a Far West. Ezen kívül van a területén egy Costa Caribe nevű terület, ahol a különböző vízi kalandokat lehet kipróbálni. Amikor például a kínai területre belépünk, olyan, mintha Kínában járnánk, kínai zene szól és a kínai kultúrára jellemző ételeket, italokat, emléktárgyakat kínálnak mindenfelé. Rengeteg játék, hullámvasút, csodák palotája, tűz palotája, azt sem tudjuk, hová lépünk be, mit próbálunk ki. Kis csapatunkban én vagyok az egyetlen „komoly” felnőtt, a többiek kisebb-nagyobb gyerekek, de ezen a napon én is gyerekké változom: velük együtt próbálom ki a hullámvasutakat, együtt visítunk a veszélyes kanyarban, kapaszkodunk egymásba. A legveszélyesebb hullámvasutat, ami teljesen a feje

tetejére fordítja az embert többször is a megtett úton, nem merem kipróbálni. Aztán még hajóra szállunk, csónakázunk, eredeti kisvonattal utazunk a Vadnyugatra, ahol minden nagyon hiteles, éppen csak nem lőnek ránk. Befejezésül többféle vízi kalandba bocsátkozunk, a legjobban nekem a vízi hullámtutaj tetszik, amire kétszer is felülünk és a leszálláskor csurom vizesek vagyunk, de se baj, hamarosan megszáradunk, hiszen még mindig erősen süt a nap. Lassan készülődünk haza. Igazán nagyszerű ez a nap is. A látványosságok közül nekem Polynésia tetszik a leginkább, talán az exotikus zene, a sok virág és a különleges növényzet miatt. A sok kaland kellemesen elfáraszt bennünket és a hangos zene lüktet tovább a fülünkben még akkor is, amikor buszra szállunk. Milyen gyorsan telik itt az idő! Rá kell jönnöm, hogy az idő relatív fogalom: amikor események és élmények sorozata ér bennünket, úgy tűnik, gyorsabban halad. A sok élmény közül a legnagyobb mégis az volt számomra, hogy vissza tudtam térni a gyermekkorhoz, hogy újra megtaláltam magamban azt a kislányt, aki a tanyasi lét csöndes és nyugodt magányában csak álmodozott arról a sok szép dologról, ami vár rá a felnőttek csodálatos életében... S az élet néha tényleg csodálatos, csak nem szabad elfeledni gyerekkori vágyainkat.

Vacsora után még sétálunk egyet a város nyüzsgő utcáin, megcsodáljuk a kirakatokat, veszünk egy-két apróságot. A sok giccses áru közül nehéz kiválasztani azt, ami majd otthon is Salou-ra fog emlékeztetni, valami kedves kis apróságot. Itt még este 10-kor is nyitva vannak az üzletek, minden szórakozóhely tele van és kellemes zene szól mindenhol. Igaz, reggel sokkal később indul be az élet. Szinte teljesen megváltozik itt az életritmusa az embernek. Egyszerűen lehetetlenség korán nyugovóra térni, még fáradtan is megy-megy az ember az utcán, szinte úgy vonzza a sok látvány, mint a telehold a holdkórost. Pedig holnap is vár ránk egy egész napos, csodálatos kirándulás, a vacsora után pedig az indulás haza! Visszatérünk a szállodába, még felveszek egy több nyelvű újságot a recepción, amelyben az adott országot érintő híreket az adott nyelven lehet elolvasni és egy spanyol nyelvű napilapot a Diari-t, de lefekvés után már nem látom a betűket, minden elmosódik előttem. Először megijedek, arra gondolok, hogy már-már szemüveg kell, de aztán az újsággal a kezemben elrepülök álomországba, ahol egyből visszatér a látásom és újra átélem az egész napot a maga sok apró kis élményével...

Másnap **Montserrat**-ba megyünk kirándulni, elég korán, már 7-kor indulunk. A mi csoportunkból csak ketten megyünk ide a fiammal. Van egy olyan lehetőség a turisták számára, hogy az itteni utazási irodák különféle utakat szerveznek a közelben és ezeken bárki részt vehet bármelyik csoporttal is érkezett ide eredetileg. Így teljesen ismeretlen emberekkel indulunk útnak, a busz a szállodánk előtt vesz fel bennünket. Amint később megtudjuk, vannak közöttünk portugálok, angolok és akad még egy magyar család rajtunk kívül. Óriási szerencsénk van, mert az idegenvezetőnk egy nagyon kedves, anyai részről magyar származású fiatal hölgy, aki három nyelven beszél a látnivalókról: angolul, magyarul és spanyolul. Ez a sorrend nekem kiváló, mert mire a spanyolra kerül a sor, már teljesen világos a szöveg és így tökéletesen tudom követni a spanyolt, oda tudok figyelni a kiejtésre, be tudom azonosítani a számomra ismeretlen szavakat. Nagyon élvezem ezt a helyzetet és rengeteget tanulok, nem hagyom lustálkodni az elmémet. Először a Montserrat-i kolostorral ismerkedünk meg. A bencés kolostor népszerű zarándokhely. A Montserrat-i Fekete Szűz Katalónia patrónája, évente mintegy kétmillió zarándok és turista keresi fel. Amint az idegenvezetőtől megtudjuk, valószínűleg ez a hegy szolgált modellként Wagner számára, amikor megalkotta a Parsifal Montsalvat hegyét. Ez tulajdonképpen nem is hegy, hanem mészkőképződmény, ami egy tóból emelkedett ki. A mont szó hegyet jelent a katalánban, a franciában is, az elnevezés többi része pedig arra utal, hogy a hegy teteje nem egyenes, hanem csipkézett, „szaggatott”. A csúcsok sziklái különféle alakokat ábrázolnak, például felismerhető bennük elefánt, teve, teknősbéka, olyanok, mintha óriások faragta szobrok lennének. A sziklák egy részét dús növényzet borítja, de többnyire kopárak. Ez a látvány engem a görögországi Meteorákra

emlékeztet, bár ott a kolostorok a sziklák legtetéjére épültek, itt pedig a csúcstól kissé lejjebb, 725 méter magasan. A kolostor nagy múltra tekint vissza, a XI. században alapította Oliba apát. Az évszázadok folyamán híressé vált kolostort Napóleon lerombolta 1811-ben és csak a XIX. század végén kezdték helyreállítani. A legrégebbi része egy XII. századbeli román kapu. A bazilikába a XVIII. századi átriumon keresztül jutunk, amelyet Montserrat múltját idéző rajzok díszítenek. A főoltártól jobbra mozaikokkal és reliefekkel díszített lépcsősor vezet a Montserrat-i Szűz nyolcszögletű kápolnájába. A 95 centi magas XII. századi román Szűz Mária-szobor arca és keze sötétszínű, innen ered a Fekete Madonna elnevezés.

Ez a szobor állítólag eredeti, mert az apátoknak sikerült biztos helyre eldugni Napóleon pusztítása elől. Beállunk a hosszú sorba, hogy megcsodálhassuk a Fekete Madonnát, amelyről az a híresztelés terjedt el, hogy annak, aki megérinti a jobb kezét, gyermekáldásban lesz része. A szobrot üveg védi, csak a jobb keze van szabadon. Én is megérintem szabadon hagyott kezét, nem a gyermekáldás reményében, hanem inkább tiszteletből, hiszen az egész kedves kis alak tiszteletet, imádatot vált ki az emberből. Az az érzés kerít hatalmába, mint amikor a párizsi Louvre-ban a Mona Lisa előtt álltam: nem tudtam meghatározni, mi az a különleges vonás, ami miatt annyira híressé vált, csak álltam ott előtte és nem tudtam szabadulni a varázsától. Itt nem lehet sokáig időzni, hiszen még utánam is sokan szeretnék megnézni, tovább kell menni. Van itt egy forrás is, amelynek a vize fiatalít a monda szerint. Sajnos ezt nem találjuk meg, pedig szeretném megkóstolni a vizét, illetve inkább a hatására vagyok kíváncsi...

A kolostorban 75 szerzetes él. Nemcsak fontos vallási, hanem kulturális központ is. Könyvtárában több, mint 20000 kötetet, köztük 400 ősnymtatványt, 200 papirusz tekercset, és 2000 kézzel írt kódexet őriznek. A XV. század óta saját nyomdával rendelkeznek. A technika segítségével falra kivetített hatalmas színes képekben megnézzük a kolostor történetét, múltját és jelenét. A kolostor gazdag

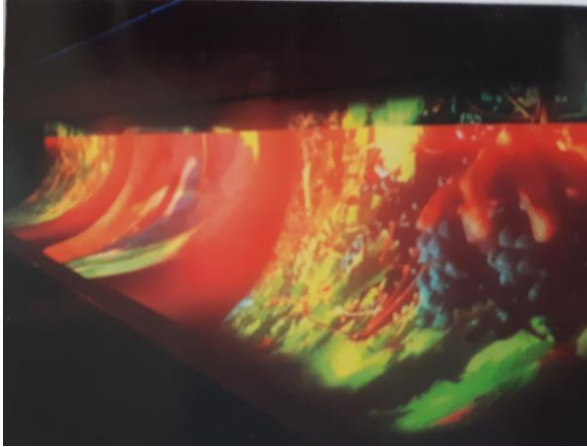
múzeummal is rendelkezik. Múzeuma három részre oszlik. Az őskori gyűjtemény a Montserrat barlangjaiban végzett ásatások leleteit, szerszámokat, kerámiákat mutat be. A Bibliai Kelet Múzeumában Mezopotámiából, Egyiptomból, Palesztinából származó régészeti leletek láthatók.

Mi a Képtárat tudjuk csak megnézni, idő hiányában. Híres alkotók híres festményeit találjuk itt: El Greco, Caravaggio, Picasso, Degas, Renoir, Salvador Dali, Pissarro, Chagall alkotásait is megcsodálhatjuk. Találok egy híres Claude Monet – képet: Porte d'Aval. Van itt több impresszionista festmény is, amelyek iránt annyira érdeklődtem egyetemista koromban, hiszen az első szakdolgozatom témája ehhez kötődött. Sajnos nem sikerül meghallgatnunk Montserrat híres fiúkórusának éneklését, mert a fiúk most vakáción vannak. A fiúk a templom melletti Escolaniában, a régi zeneiskolában tanulnak és szombatnként a reggeli, déli és esti misén énekelnek és aki már hallotta őket, azt mondja, hogy ehhez fogható misén még nem vett részt. A kolostortól lehetne gyalogtúrákat tenni a különböző barlangokba, például oda, ahol a legenda szerint a Szűz szobrát megtalálták. Régebben függővasúttal is lehetett még feljebb emelkedni a sziklák között, de mára kivonták a forgalomból, mert egy súlyos baleset történt és azóta a vasutat nem működtetik. Kellemes beszélgetésbe elegyedünk az idegenvezetővel. Csodálom őt: ragyogóan beszéli a magyart, jól tud olaszul, mert apai ágon olasz származású, angolul egész jól beszél, bár ezt a nyelvet töri a leginkább, és mivel Katalóniában él és dolgozik, kiválóan tud spanyolul és katalánul. Beszél arról, hogy annak, aki itt akar érvényesülni, mindkét nyelvet kell ismernie, mert ez amolyan bilinguis (kétnyelvű) tartomány lett a Franco-diktatúra után, amikor az itt élők anyanyelvüket használhatták. Mindig nagy volt az ellenállás és az utálat a spanyol nyelvvel szemben, de mára rendeződtek ezek a problémák.

Délután ellátogatunk a **Torrès család** birtokára, ahol megismerkedünk a borkészítés minden fázisával. Az 5 generációs család minden tagja a borral foglalkozott. Hatalmas vagyona és hírnévre tettek szert. Kedvesen fogad a külön ezzel a feladattal megbízott hölgy, aki bevezet bennünket egy hatalmas mozi terembe, ahol levetítenek nekünk egy filmet a család és az itt termesztett szőlő történetéről. Öt nyelv közül lehet választani, ami a megértést illeti. Én a franciát választom, talán így értek a legtöbbet. Azután belépünk egy állomásra, ahol azt a fura kis járművet várjuk, ami végigvisz bennünket a birtokon. De ez is különleges hely, mert minden a bor szolgálatában áll: a falakon kivetített, színes képek mutatják be a borkészítés

műveleteit, közben érezni lehet az érett szőlő, a must illatát, a szüretelés hangulatát zenei aláfestés teszi még teljesebbé. Még sosem jártam ilyen helyen. A falakon találok utalást a görög boristen, Dionüszosz tiszteletére is... Egyszóval nagyon ötletesen van berendezve és megszervezve az egész. Még maradnék itt szívesen, de megérkezik a jármű és fel kell szállni. Több pincét megnézünk, ennyi hordót, palackot még a francia pezsgőgyártás fellegvárának nevezett Epernay pezsgőspincéjében sem láttam. Végül elérkezik a borkóstolás ideje: egy féledes fehér bort kóstolunk meg, hatalmas, talpas pohárban egy korty bor. A bor nagyon finom, ízletes, szívesen maradnék még további kóstolgatásokra is, de bemegyünk még a boltba és utána indulás vissza. A bolt választéka óriási: lehet venni fehér és édes borokat, borecetet, pezsgőt és konyakot. A pezsgőt itt cava-nak nevezik, mert a franciáktól tanulták el a pezsgőgyártást és az ismert champagne név már védett volt. Ugyanez a helyzet a konyakkal, mert az itt brandy lett. Ezek itt mind márkás, drága italok, csodálatosan palackozva.

Van még egy kis pénzem, így Toro-t, azaz vörös bikavért, családi ünnepen fogyasztunk szállodába. Kellemes fürdő az itteni utolsó vacsoránkat. A inkább sétálunk még egyet a búcsú is egyben a várostól, a partot éppen most takarítják. ahol még először jártam, ide még feltétlenül érzem.

veszek egy üveg Sangre de amit majd valamelyik közlő el. Este 8-ra érünk a után megyünk elfogyasztani pakolással gyorsan végzünk, parton az indulás előtt. Ez a tengertől. A tenger csendes, a Ha olyan helytől búcsúzom, mindig arra gondolok, hogy visszajövök. Most is így

Visszatérve a szobánkba, orosz szokás szerint két percig némán ülünk a bőröndjeink között – ez jót jelent – és aztán kilépünk az ajtón. Éjjel 11-kor indulunk és ezt az éjszakát a buszban töltjük. Kicsit korábban van az indulás, mint eredetileg, de én ennek nagyon örülök, mert így még tudunk egy kicsit időzni Olasz- és Franciaországban. A sok élmény miatt nem tudok aludni a buszon, ezt az éjszakát végig ébren töltöm és várom, hogy a tengerből keljen már fel a nap...

Reggel 9-kor érkezünk meg **Monaco**-ba. Az egész csoportért 90 eurot kell fizetni a belépésnél. A busszal sajnos nem lehet sehol megállni, így csak buszos városnézést tudunk tartani. De így is csodálatos minden. Monaco különleges helyet foglal el Európában. A másfél négyzetkilométernyi területen 25-26000 ember sem él, gazdagsága azonban felmérhetetlen. Monaco nem tagja az Európai Uniónak, de az euro-t itt is bevezették. Gazdagsága annak köszönhető, hogy évente több mint kétmillió külföldi keresi fel és hagyja itt a pénzét, ha nem másutt, akkor a híres Monte-Carlo-i kaszinóban. Kereskedelme ugyancsak jelentős, főleg

azért, mert a hercegség nem szed adót, így a legtöbb áru olcsóbb, mint Nizza-ban. Számos nemzetközi és francia társaság Monaco-ban állította fel központját, hogy mentesüljön a magas adóktól. A lakosoknak sem kell itt személyi jövedelemadót fizetniük, ezért jövedelmük sokkal több, mint a környező országokban. A hercegség legfőbb uralkodója a herceg és ez nem névleges cím, de azért van első miniszter és itt is megvannak a különböző miniszterek. A hercegség nagyon büszke gazdagságára és az emberek jólétére és büszkén hirdetik, hogy a bűnözés pl. számukra teljesen ismeretlen. A franciák erre azt szokták mondani, hogy Monaco-ban azért nincs bűnözés, mert ha véletlenül valaki mégis elkövet egy bűnt, azt átteszik a határon Franciaországba, hogy ott éljen

tovább és ha kell a franciák ítélkezzenek felette, az ő statisztikájukat rontsa. Látjuk messziről a hercegi palotát, a Grimaldi család lakhelyét és egészen közlőrl a híres Monte-Carlo-i kaszinót, ahol egész vagyonok cserélnek gazdát pillanatok alatt. Itt minden a gazdagságról szól. A parton sok jacht-kikötőt lehet látni, ahonnan útnak indulnak a dúsgazdagok a tengeren való szórakozásra.

Jól esik a szemnek végignézni a parton vagy lenézni fölről a kanyargós ösvényekre, de számomra mégsem vonzó ez a hely. A számomra felfoghatatlan gazdagsága miatt szinte inkább taszító. Monaco egyetlen nagy, a tengerbe 800 méter mélyen benyúló sziklatömb, amely mintegy 300 méter széles és 65 méter magasságban hordja hátán az óváros házait, a már említett hercegi kastélyt, valamint az Oceanográfiai Múzeum hatalmas épületét. Az utóbbi megtekintése biztos nagy élmény lenne, de sajnos erre nincs időnk. Amint megtudjuk, a monacoi hercegek sokat tettek a tengerek tudományának fejlődéséért és páratlan aquariumot található itt: 64 kisebb-nagyobb medencéjében a teljes földközi-tengeri flóra és fauna látható.

A la Condamine a fejedelemség modern üzlet negyede, Monaco és Monte Carlo között. Házsorai, utcái körbefogják a majdnem négyszögletes kikötőt, lépcsőzetesen emelkednek a hegyoldalon. A hegy maga a híres Kutyafej, a Tête de Chien, amelynek nyúlványa Monaco sziklatömbje is. Monte-Carlo két völgy között az Angel-hegy sziklateraszára épült, lejtős utcái minden év májusában nehéz versenypályává változnak, amikor a Grand Prix-ért innen indulnak szédítő

sebességgel a leggyorsabb versenyautók. A boulevard des Moulins (a Malmok körútja) és a boulevard d'Italie (az Olasz körút) vezet ki a kis fejedelemsédből a francia Riviéra hátralévő

utolsó nagyobb városa, Menton irányába, amelyet elhagyva lassan ismét Olaszországban vagyunk.

Padovában időzünk egy kicsit és megnézünk két gyönyörű bazilikát, a Szent-Antalnak és Szent-Lukácsnak épített bazilikákat. Nekem a Szent-Antal bazilika tetszik jobban, ahol áhítattal nézem Pádúai Szent-Antal ravatalát. Rengeteg adomány van a ravatal körül,

amelyekkel az emberek megköszönik neki, hogy meghallgatta őket és segített nekik. Annyi mindent szeretnének neki elmondani az emberek. Ez nem mindig sikerül, mert nincs elég idő erre. De az ember szinte szükségét érzi, hogy hagyjon ott magából valamit, ami meghosszabbítja a vele való beszélgetést, a beszélgetést, amit az idő és a sietség mindig túl korán szakít félbe.

A ravatalt meg lehet érinteni kézzel és el lehet mondani egy hálaimát, illetve lehet kérni a segítségét.

A kézzel való érintés a szenttel való személyes és benső kapcsolatteremtést, az iránta való bizalmat fejezi ki, az imát pedig magunkban, csöndben kell mondani. Sajnos nem igazán hiszek az ehhez hasonló dolgokban, de a hely szentsége és áhítatossága megéri mégis a lelkem és így én is kérem a segítségét és a védelmét.

A képen a felirat azt jelzi, hová helyezük el üzeneteinket.

A szárazon a puskaport". Amikor kilépünk a bazilikából, 40 foknál is nagyobb hőség vár ránk.

A többi már rajtam múlik – gondolom pár perccel később. Voltaire szellemes mondása jut eszembe, mely szerint „bizzál istenben, de tartsd

Alig várjuk, hogy elfoglaljuk szobáinkat egy Mirano nevű kisváros vadonatúj szállodájában, az Eurhotelben. Itt is szuper minden, de lélekben én már a mi kis országunk felé tartok, vágyom haza és a honvágy jól ismert érzésével a szívemben térek nyugovóra.

Július 6-án reggel 7-kor megreggelizünk és indulunk haza. 980 km. áll előttünk. Utazunk tehát haza, csak a kötelező megállókat tartjuk be és este már otthon alszunk. A hazafelé vezető úton csaponganak a gondolataim ide-oda. Szinte nincs is meghatározható menetük, egységük. A tájat nézem a buszból, de már nem a tájat látom. Pedig most nagyon szép az ég. A nap már egészen magasan jár és sugaraival ki-kibújik a felhők mögül. Otthon vajon milyen az idő? Milyen lehet az udvar? Élnek-e még a virágaim? Érik-e már a sárgabarack? Milyen jó érzés az otthonunkra gondolni és milyen jó, hogy van valahol egy otthon, ahová mindig hazavágyunk, minden csodálatos utazás után! A családom otthon maradt tagjaira gondolok. Milyen jó lesz újra találkozni velük! Várom, hogy átérjünk Magyarországra, várom, hogy közeledjünk a mi városunkhoz, várom, hogy megpillantsam az utcánk képét, majd hogy belépjek az otthonunkba. Ez a várakozás az odatartozás édes érzését kelti bennem, az otthon maradt szeretteimmel való találkozás várása pedig az összetartozás érzésének élményével örvendeztet meg. Igen, az összetartozás érzése nagyon fontos. Lehetünk bármilyen messze szeretteinktől, ha érezzük mégis az összetartozás édes kötelékét, többet jelent, mintha mindig velük lennénk és közben nem éreznénk semmit.

Végre átérünk Magyarországra. Ady verse jut az eszembe, a Föl-földobott kő. Pontosan átérzem minden sorát. A földobott kő bejárja a magaslatokat, fennkölt és szép dolgokat lát, de milyen jó újra és újra aláhullni, leesni, érezni téged kicsi hazám, szeretett városom. Végre itthon vagyok!

Feljegyzéseim írásakor a következő szépirodalmi művekre, mint olvasmányélményeimre hivatkoztam:

- **Antoine de Saint-Exupéry:** A kis herceg
- **Horatius:** Carmina II. 10. (Ódák II. 10.)
- **Marcel Proust:** Az eltűnt idő nyomában
- **Márai Sándor:** Fűves-könyv
- **Müller Péter:** Jóskönyv

Segítségemre voltak továbbá a következő forrásmunkák:

- **Bede Béla – Lempert Márta:** Katalónia, Panoráma „mini” útikönyvek, 1990
- **Darab Ágnes – Gesztelyi Tamás:** A görög-római kultúra diasorozat képeinek magyarázata, Edusystem, 1985
- **József Hermann:** Précis d’histoire de la langue française (A francia nyelv rövid története), Tankönyvkiadó, 1967
- **Tótfalusi István:** Ki kicsoda az antik mítoszokban? Móra könyvkiadó, 1993